

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 11. decembra 2014*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Verejné zákazky na služby — Smernica 2004/18/ES — Smernica 89/665/EHS — Osobná spôsobilosť záujemcu alebo uchádzača — Predbežné zadanie zákazky — Vyšetovania v trestných konaniach začatých voči štatutárnemu orgánu úspešného uchádzača — Rozhodnutie verejného obstarávateľa nezadať zákazku s konečnou platnosťou a zrušiť výzvu na predloženie ponuky — Súdne preskúmanie“

Vo veci C-440/13,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (Taliansko) z 10. júla 2013 a doručený Súdnemu dvoru 2. augusta 2013, ktorý súvisí s konaním:

Croce Amica One Italia Srl

proti

Azienda Regionale Emergenza Urgenza (AREU),

za účasti:

Consorzio Lombardia Sanità,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory T. von Danwitz, sudcovia, C. Vajda, A. Rosas, E. Juhász (spravodajca) a D. Šváby,

generálny advokát: P. Cruz Villalón,

tajomník: L. Carrasco Marco, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 4. septembra 2014,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Croce Amica One Italia Srl, v zastúpení: M. Sica a M. Protto, avvocati,
- Azienda Regionale Emergenza Urgenza (AREU), v zastúpení: V. Avolio a V. Luciano, avvocati,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci C. Colelli a L. D'Ascia, avvocati dello Stato,

* Jazyk konania: taliančina.

- nórska vláda, v zastúpení: M. Emberland, H. Røstum a I. Jansen, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: G. Conte a A. Tokár, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu ustanovení článku 41 ods. 1 a článkov 43 a 45 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (Ú. v. EÚ L 134, s. 114; Mim. vyd. 06/007, s. 132).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Croce Amica One Italia Srl (ďalej len „Croce Amica One“) a Azienda Regionale Emergenza Urgenza (AREU) (Regionálna služba rýchlej zdravotnej pomoci) týkajúceho sa zákonnosti rozhodnutia tohto posledného subjektu v postavení verejného obstarávateľa nezadať predmetnú zákazku s konečnou platnosťou a zrušiť výzvu na predloženie ponuky.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odsek 1 článku 41 smernice 2004/18 nazvaný „Informovanie záujemcov a uchádzačov“ upravuje:
„Verejní obstarávatelia čo najskôr informujú záujemcov a uchádzačov o rozhodnutiach prijatých v súvislosti... so zadaním zákazky..., vrátane dôvodov každého rozhodnutia o... nezadaní zákazky, v súvislosti s ktorou boli pozvaní do súťaže...; verejní obstarávatelia poskytujú tieto informácie písomne na požiadanie.“
- 4 V zmysle článku 43 tejto smernice, nazvaného „Obsah zápisníc“:
„Verejní obstarávatelia vypracujú pre každú zákazku... písomnú zápisnicu, ktorá obsahuje aspoň tieto informácie.
...
h) v prípade potreby dôvody, prečo sa verejný obstarávateľ rozhodol nezadať zákazku....
...“
- 5 Článok 45 uvedenej smernice nazvaný „Osobná spôsobilosť záujemcu alebo uchádzača“ stanovuje:
„1. Z účasti v zadávacom konaní je vylúčený každý záujemca alebo uchádzač, o ktorom verejný obstarávateľ vie, že bol právoplatným rozsudkom odsúdený z jedného alebo viacerých z týchto dôvodov:
a) z dôvodu účasti v zločineckej organizácii v zmysle článku 2 ods. 1 jednotnej akcie Rady 98/733/SVV [(Ú. v. ES L 351, 1998, s. 1)];

- b) korupcia v zmysle článku 3 aktu Rady z 26. mája 1997 [(Ú. v. ES C 195, s. 1)] a článku 3 ods. 1 jednotnej akcie Rady 98/742/SVV [(Ú. v. ES L 358, 1998, s. 2)];
- c) podvod v zmysle článku 1 Dohovoru o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev [(Ú. v. ES C 316, 1995, s. 48)];
- d) pranie špinavých peňazí v zmysle článku 1 smernice Rady 91/308/EHS z 10. júna 1991 o predchádzaní zneužívania finančného systému na účely prania špinavých peňazí [(Ú. v. ES L 166, s. 77), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/97/ES zo 4. decembra 2001 (Ú. v. ES L 344, s. 76)].

Členské štáty bližšie určia vykonávacie podmienky pre tento odsek v súlade so svojim vnútroštátnym právom a s ohľadom na právo Spoločenstva.

...

2. Každý hospodársky subjekt môže byť z účasti v zadávacom konaní vylúčený, ak:

...

- c) bol konečným a právoplatným rozsudkom v súlade s právnymi predpismi krajiny uznaný vinným zo spáchania trestného činu, ktorého skutková podstata súvisí s podnikaním;
- d) bol uznaný vinným zo závažného porušenia odborných povinností, ktoré verejní obstarávatelia dokážu preukázať akýmikoľvek prostriedkami;

...

- g) bol uznaný vinným zo závažného skreslenia pri poskytovaní informácií požadovaných podľa tohto oddielu alebo ich neposkytnutie.

Členské štáty bližšie určia vykonávacie podmienky pre tento odsek v súlade so svojim vnútroštátnym právom a s ohľadom na právo Spoločenstva.

...“

- 6 Článok 1 smernice Rady 89/665/EHS z 21. decembra 1989 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa uplatňovania postupov preskúmania v rámci verejného obstarávania tovarov a prác (Ú. v. ES L 395 s. 33; Mim. vyd. 06/001, s. 246) zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2007/66/ES z 11. decembra 2007 (Ú. v. EÚ L 335, s. 31, ďalej len „smernica 89/665“), nazvaný „Rozsah pôsobnosti a dostupnosť postupov preskúmania“ stanovuje vo svojom odseku 1 treťom pododseku:

„Pokiaľ ide o zákazky, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti smernice 2004/18/ES, členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby sa rozhodnutia prijaté verejnými obstarávateľmi mohli účinne a predovšetkým čo najskôr preskúmať v súlade s podmienkami ustanovenými v článkoch 2 až 2f tejto smernice z dôvodu, že tieto rozhodnutia porušili právo Spoločenstva v oblasti verejného obstarávania alebo vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa toto právo transponuje.“

Talianske právo

7 Smernica 2004/18 bola prebratá do talianskeho právneho poriadku legislatívnym dekrétom č. 163/2006 z 12. apríla 2006 (riadna príloha GURI č. 100 z 2. mája 2006), ktorou sa stanovujú pravidlá v oblasti verejného obstarávania.

8 Článok 38 tohto legislatívneho dekrétu upravuje:

„1. Z účasti na postupoch zadávania... verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby sa vylučujú... a nemôžu uzatvárať zmluvy súvisiace s týmito zákazkami osoby:

...

c) ktoré boli odsúdené konečným a právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, alebo... z dôvodu spáchania závažného trestného činu proti štátu alebo Spoločenstvu, ktorého skutková podstata súvisí s ich podnikaním,...

...

f) ktoré sa podľa odôvodneného hodnotenia verejného obstarávateľa dopustili závažnej nedbanlivosti alebo konania v rozpore s dobrými mravmi pri poskytovaní služieb, ktoré im boli zadane verejným obstarávateľom, ktorý zverejnil oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania, alebo ktoré sa dopustili závažnej chyby pri ich podnikateľskej činnosti preukázanej akýmkoľvek dôkazom poskytnutým verejným obstarávateľom;

...“

9 Článok 78 ods. 1 uvedeného legislatívneho dekrétu upravuje:

„Verejní obstarávatelia vyhotovia pre každú zákazku... zápisnicu, ktorá obsahuje aspoň tieto informácie:

...

h) v prípade potreby dôvody, pre ktoré správny orgán odmietol zadať zákazku...“

10 Článok 79 ods. 1 uvedeného legislatívneho dekrétu upravuje:

„Verejní obstarávatelia čo najskôr informujú záujemcov a uchádzačov o prijatých rozhodnutiach týkajúcich sa... zadania zákazky..., vrátane dôvodov každého rozhodnutia... o nezadaní zákazky, v súvislosti s ktorou bola vyhlásená súťaž...“

11 V článku 11 ods. 9 legislatívneho dekrétu č. 163/2006 sa osobitne odkazuje na právomoc správneho orgánu vziať späť, prerušiť platnosť alebo zmeniť svoje vlastné akty v tomto znení:

„Po nadobudnutí účinnosti zadania s konečnou platnosťou a bez toho, aby bola dotknutá právomoc správneho orgánu vziať späť, prerušiť platnosť alebo zmeniť svoje vlastné akty v prípadoch povolených platnými ustanoveniami, má byť zmluva uzavretá... v lehote šesťdesiatich dní.“

- 12 Právomoc správneho orgánu vziať späť svoje vlastné akty je ako všeobecná zásada uplatniteľná na všetky správne konania upravená v článku 21d zákona č. 241 týkajúceho sa nových ustanovení v oblasti správneho konania a práva na prístup k úradným dokumentom (legge n. 241 – Nuove norme in materia di procedimento amministrativo e di diritto di accesso ai documenti amministrativi) zo 7. augusta 1990 (GURI č. 192 z 18. augusta 1990, s. 7). Tento článok znie:

„Správny orgán, ktorý prijal rozhodnutie s trvalými účinkami alebo iný orgán stanovený zákonom môže z dôvodov verejného záujmu, zmeny skutkových okolností alebo nového posúdenia pôvodného verejného záujmu vziať späť svoje vlastné rozhodnutie, v dôsledku čoho sa rušia účinky daného rozhodnutia.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 13 Rozhodnutím z 28. decembra 2010 vyhlásila AREU verejnú súťaž na zadanie zákazky týkajúcej sa „služieb cestnej prepravy biologických orgánov, tkanív a vzoriek, ako aj prepravy chirurgických tímov a pacientov na účely transplantácie“. Táto zákazka mala byť uzavretá na obdobie dvoch rokov s možnosťou predĺženia o dvanásť mesiacov a mala byť pridelená v súlade s kritériom hospodársky najvýhodnejšej ponuky.
- 14 Zo štyroch spoločností, ktoré sa zúčastnili na tomto verejnom obstarávaní, výberová komisia vylúčila pri hodnotení technických ponúk tri spoločnosti. Jediná zostávajúca spoločnosť, konkrétne Croce Amica Ona, bola rozhodnutím zaznamenaným v zápisnici z 10. mája 2011 vyhlásená za predbežne úspešného uchádzača. Napriek tomu, že v tomto prípade boli splnené podmienky stanovené vo vnútroštátnej právnej úprave na účely „povinného overenia neobvyklosti ponuky“, keďže body pridelené za cenu a iné hodnotené faktory boli rovnaké alebo nižšie ako štyri pätiny príslušnej maximálnej hranice stanovenej vo výzve na predloženie ponuky, verejný obstarávateľ požadoval dôkazy týkajúce sa technickej ponuky, ktorú predložila Croce Amica One. Výberová komisia na základe toho posúdenia dospela vo svojom rozhodnutí zaznamenanom v zápisnici z 23. júna 2013 k záveru o neobvyklosti ponuky.
- 15 Príslušné orgány zabavili na účely vyšetrovania v rámci začatých predbežných vyšetrovaní trestnej činnosti, najmä proti štatutárnemu orgánu spoločnosti Croce Amica One, týkajúcej sa trestných činov podvodu a uvádzania nepravdivých údajov, dokumenty týkajúce sa tejto spoločnosti.
- 16 Oznamom z 21. júla 2011 AREU informovala Croce Amica One, ako aj ďalšiu spoločnosť, ktorá sa zúčastnila zadávacieho konania vo veci samej, o začatí konania o zrušení výzvy na predloženie ponuky v rámci právomoci správneho orgánu na späťvzatie, prerušenie platnosti alebo zmeny svojich vlastných aktov.
- 17 Aktom z 8. septembra 2011 generálny riaditeľ AREU rozhodol nezadať zákazku s konečnou platnosťou spoločnosti Croce Amica One a zároveň úplne zrušiť verejnú súťaž. V tomto opatrení verejný obstarávateľ „usúdil, že v danom kontexte okrem neobvyklosti ponuky [nemôže] AREU v každom zo zrejmych dôvodov účelnosti a z dôvodov súvisiacich so zásadami dobrej správy pristúpiť k zadaniu zákazky na poskytnutie služby v prospech uchádzača, ktorým je spoločnosť Croce Amica One Italia... pričom s prihliadnutím na nevyhnutnosť danej služby [nemôže] na účel zadania zákazky čakať na výsledok trestného konania ani na ukončenie prebiehajúceho vyšetrovania“.
- 18 Verejný obstarávateľ nevyhlásil novú súťaž vo veci samej a poveril dve združenia službou, ktorej sa zákazka týkala, tým, že im zákazku predĺžil.

- 19 Žalobou z 2. novembra 2011 podanou na vnútroštátny súd napadla Croce Amica One rozhodnutie verejného obstarávateľa z 8. septembra 2011 uvedené v bode 17 tohto rozsudku, pričom žiadala zrušenie a dočasné prerušenie platnosti tohto rozhodnutia. Okrem toho podala žalobu o náhradu škody, ktorá podľa nej vyplýva z tohto rozhodnutia.
- 20 Rozhodnutím zo 14. mája 2013 Tribunale di Milano (súd v Miláne) obžaloval osobu, ktorá je štatutárnym orgánom spoločnosti Croce Amica One, spolu s ďalšou stíhanou osobou, najmä za trestné činy obchádzania postupov verejného obstarávania, založené na tom, že dotknutá osoba predložila pätnásť falošných osvedčení o absolvovaní kurzu bezpečnej jazdy pre sanitné vozidlá, aby získala zákazku.
- 21 Vnútroštátny súd sa domnieva, že vo všeobecnosti bez toho, aby bola dotknutá právomoc správneho orgánu na späťvzatie, prerušenie platnosti alebo zmenu svojich vlastných aktov v oblasti verejného obstarávania, dotknutý verejný obstarávateľ, ktorý zjavne sledoval dôvody správnej účelnosti vyplývajúce z prebiehajúceho vyšetrovania v trestnom konaní vedenom proti štatutárnemu orgánu spoločnosti, ktorá bola predbežne vyhlásená za úspešného uchádzača, konal v rozpore s článkom 45 smernice 2004/18 najmä vzhľadom na „osobnú spôsobilosť záujemcu alebo uchádzača“ uvedenú v tomto ustanovení.
- 22 Vnútroštátny súd sa domnieva, že v zmysle tohto ustanovenia vylúčenie uchádzača môže nastať iba v prípade konečného a právoplatného odsúdenia uchádzača.
- 23 Vnútroštátny súd sa v tejto súvislosti pýta z hľadiska práva Únie aj na rozsah svojej vlastnej právomoci, pričom sa domnieva, že túto právomoc nemožno obmedziť na skúmanie formálnych chýb týkajúcich sa právomoci správneho orgánu. Domnieva sa, že neuznanie rozsiahlych kontrolných právomocí správneho súdu týkajúcich sa posudzovania skutočností alebo právnych pojmov v prípadoch, ako je tento, kde nebolo vydané právoplatné rozhodnutie týkajúce sa trestnoprávnej zodpovednosti štatutárneho orgánu spoločnosti, ktorá bola predbežne vyhlásená za úspešného uchádzača, je v úplnom rozpore so znením a obsahom článku 45 smernice 2004/18.
- 24 Vzhľadom na tieto úvahy Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (Správny súd regiónu Lombardsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
- „1. Je v súlade s právom Spoločenstva možnosť obstarávateľa, aby v rámci výkonu právomoci, ktorá sa týka zrušenia jeho rozhodnutia v oblasti verejného obstarávania na základe uplatnenia článku 21d zákona č. 241 zo 7. augusta 1990, rozhodol o tom, že zákazku nezadá s konečnou platnosťou predbežne úspešnému uchádzačovi iba z dôvodu, že sa voči nemu vedie vyšetrovanie v trestnom konaní?
  2. Je v súlade s právom Spoločenstva odchýlenie sa od zásady konečného stanovenia trestnoprávnej zodpovednosti, tak ako ju vyjadruje článok 45 smernice [2004/18], a to z dôvodov účelnosti správneho konania týkajúcich sa oblasti správnej úvahy?
  3. Je v súlade s právom Spoločenstva odchýlenie sa od zásady konečného stanovenia trestnoprávnej zodpovednosti, tak ako ju vyjadruje článok 45 smernice [2004/18], v prípade, že prebiehajúce vyšetrovanie v trestnom konaní sa týka spáchania deliktov súvisiacich s verejnou súťažou, ktorá je predmetom rozhodnutia vydaného v rámci autoremedúry vykonávanej *ex offio*?
  4. Je v súlade s právom Spoločenstva skutočnosť, že rozhodnutia obstarávateľa týkajúce sa verejného obstarávania môže plne preskúmať vnútroštátny správny súd v rámci výkonu svojich právomocí v oblasti verejného obstarávania, a to aj pokiaľ ide o spoľahlivosť a realnosť ponuky, t. j. nad obmedzený rámec zjavnej nelogickosti, iracionálnosti, nedostatočného odôvodnenia alebo nesprávneho skutkového posúdenia?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej až tretej otázke

- 25 Svojimi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či bráni článok 45 smernice 2004/18 v prípade, keď nie sú splnené podmienky uplatnenia dôvodov vylúčenia stanovené v tomto článku, prijatiu rozhodnutia verejným obstarávateľom odmietnuť zadať zákazku, pre ktorú bola vyhlásená súťaž a rozhodnutia o tom, že zákazku nezadá s konečnou platnosťou jedinému uchádzačovi, ktorý zostal v súťaži a bol vyhlásený za predbežne úspešného uchádzača.
- 26 Formulácia týchto otázok, ako aj odkaz na článok 45 smernice 2004/18 majú svoj pôvod v skutočnosti, že 8. septembra 2011 generálny riaditeľ AREU rozhodol nezadať predmetnú zákazku s konečnou platnosťou spoločnosti Croce Amica One a zároveň úplne zrušiť predmetnú súťaž.
- 27 Na úvod treba uviesť, že napriek tomu, že v návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa odkazuje na článok 45 smernice 2004/18, zo spisu predloženého Súdneho dvoru vyplýva, že sporný akt vo veci samej predstavuje rozhodnutie verejného obstarávateľa, ktorým sa ruší verejná súťaž a zadávacie konanie. Toto rozhodnutie sa odlišuje od rozhodnutia týkajúceho sa vylúčenia uchádzača podľa článku 45 tejto smernice.
- 28 V tomto kontexte je potrebné poznamenať, že kým Súdny dvor nebol oboznámený s presnými dôvodmi výzvy na predloženie ponuky vo veci samej, zdá sa, že vnútroštátny súd spája konanie štatutárneho orgánu spoločnosti Croce Amica One len s dôvodmi vylúčenia týkajúcimi sa trestného práva a ktorých následkom je odsúdenie právoplatným rozsudkom, pričom konkrétne dôvody sú uvedené v článku 45 ods. 1 a článku 45 ods. 2 písm. c) smernice 2004/18. V tomto ohľade je užitočné spresniť to, že dôvody vylúčenia stanovené v článku 45 ods. 2 písm. d) a g) tejto smernice udeľujú verejným obstarávateľom právomoc vylúčiť každý hospodársky subjekt, ktorý sa dopustil závažného porušenia odborných povinností, ktoré verejní obstarávatelia dokážu preukázať akýmikoľvek prostriedkami, alebo hospodársky subjekt, ktorý bol uznaný vinným zo závažného skreslenia pri poskytovaní informácií alebo neposkytol informácie vyžadované na účely kvalitatívneho výberu ponuky, pričom sa nevyžaduje, aby bol dotknutý hospodársky subjekt odsúdený právoplatným rozsudkom.
- 29 Rozhodnutie o zrušení výzvy na predloženie ponuky na verejnú zákazku musí byť v súlade s článkom 41 ods. 1 a článkom 43 smernice 2004/18.
- 30 Článok 41 ods. 1 smernice 2004/18 ukladá povinnosť čo najskôr informovať o takomto rozhodnutí záujemcov a uchádzačov, ako aj uviesť dôvody tohto rozhodnutia a článok 43 tejto smernice ukladá povinnosť uviesť tieto dôvody v zápisnici, ktorá musí byť vyhotovená pre každú verejnú zákazku. Smernica 2004/18 však neobsahuje žiadne ustanovenie týkajúce sa hmotnoprávných alebo formálnych podmienok takéhoto rozhodnutia.
- 31 V tomto ohľade je potrebné pripomenúť judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej článok 8 ods. 2 smernice Rady 93/37/EHS zo 14. júna 1993 o koordinácii postupov verejného obstarávania prác (Ú. v. ES L 199, s. 54; Mim. vyd. 06/002 s. 163), ustanovenie podobné článku 41 ods. 1 smernice 2004/18, upravuje len to, že zrušenie konania pre zadanie verejnej zákazky verejným obstarávateľom sa obmedzí na výnimočné prípady, alebo musí byť nevyhnutne založené na závažných dôvodoch (rozsudok Fracasso a Leitschutz, C-27/98, EU:C:1999:420, body 23 a 25).
- 32 Súdny dvor určil, že článok 12 ods. 2 smernice Rady 92/50/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii postupov verejného obstarávania služieb (Ú. v. ES L 209, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 322), ustanovenie tiež podobné článku 41 ods. 1 smernice 2004/18, tým, že ukladá verejnemu obstarávateľovi povinnosť

oznámiť záujemcom a uchádzačom dôvody svojho rozhodnutia v prípade, keď sa rozhodne zrušiť výzvu na predloženie ponuky týkajúcej sa verejnej zákazky, nezaväzuje verejného obstarávateľa finalizovať zadávacie konanie (pozri rozsudok HI, C-92/00, EU:C:2002:379, bod 41).

- 33 Súdny dvor predsa len zdôraznil, že požiadavka oznámenia dôvodov, na ktorých sa zakladá rozhodnutie o upustení od výzvy na predloženie ponuky, vyplýva z cieľa zabezpečiť minimálnu úroveň transparentie v zadávacích konaniach verejných zákaziek, na ktoré sa uplatňujú právne predpisy Únie, a následne dodržiavania zásady rovnosti zaobchádzania, ktorá je základom týchto predpisov (pozri v tomto zmysle rozsudok HI, EU:C:2002:379, body 45 a 46, ako aj citovanú judikatúru).
- 34 Súdny dvor tiež rozhodol, že článok 1 ods. 1 smernice 89/665 vyžaduje, aby sa voči rozhodnutiu verejného obstarávateľa o zrušení výzvy na predloženie ponuky na verejnú zákazku mohlo odvolať a aby toto rozhodnutie mohlo byť prípadne zrušené z dôvodu porušenia práva Únie v oblasti verejného obstarávania alebo vnútroštátnych predpisov, ktorými sa toto právo Únie transponuje. Okrem toho sa Súdny dvor domnieval, že aj v prípadoch, keď má verejný obstarávateľ podľa uplatniteľnej vnútroštátnej právnej úpravy široké právomoci týkajúce sa zrušenia výzvy na predloženie ponuky, vnútroštátne súdy musia podľa smernice 89/665 overiť súlad rozhodnutia o zrušení s príslušnými pravidlami práva Únie (pozri rozsudok HI, EU:C:2002:379, body 55 a 62).
- 35 Právo Únie nebráni tomu, aby členské štáty stanovili vo svojich právnych poriadkoch možnosť prijatia rozhodnutia o zrušení výzvy na predloženie ponuky. Motívy takéhoto rozhodnutia o zrušení tak môžu byť založené na dôvodoch, ktoré sa týkajú najmä posúdenia, či je vzhľadom na verejný záujem účelné finalizovať zadávacie konanie, okrem iného vzhľadom na prípadné zmeny v hospodárskom kontexte alebo na skutkové okolnosti, alebo potreby dotknutého verejného obstarávateľa. Takéto rozhodnutie môže byť taktiež zdôvodnené nedostatočnou úrovňou hospodárskej súťaže zapríčinenou tým, že ku koncu dotknutého zadávacieho konania ostal spôsobilým na vykonanie zákazky len jediný uchádzač.
- 36 Následne pri dodržaní zásady transparentnosti a zásady rovnosti zaobchádzania nebude verejný obstarávateľ povinný finalizovať začaté zadávacie konanie a zadať predmetnú zákazku a to ani v prípade, keď ostal v súťaži len jediný uchádzač.
- 37 Preto vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na prvú a tretiu otázku odpovedať tak, že článok 41 ods. 1 a články 43 a 45 smernice 2004/18 sa majú vykladať v tom zmysle, že v prípade, keď nie sú splnené podmienky uplatnenia dôvodov vylúčenia stanovené v tomto článku 45, tento posledný článok nebráni prijatiu rozhodnutia verejným obstarávateľom odmietnuť zadať zákazku, pre ktorú bola vyhlásená súťaž, a rozhodnutia o tom, že zákazku nezadá s konečnou platnosťou jedinému uchádzačovi, ktorý zostal v súťaži a bol vyhlásený za predbežne úspešného uchádzača.

O štvrtej otázke

- 38 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či môže v súlade s právom Únie príslušný vnútroštátny súd preskúmať rozhodnutie verejného obstarávateľa v rámci výkonu svojich neobmedzených právomocí, konkrétne preskúmaním, ktoré mu umožňuje zohľadniť spoľahlivosť a realnosť ponuky uchádzača a nahradiť hodnotenie verejného obstarávateľa týkajúce sa účelnosti zrušenia výzvy na predloženie ponuky svojím vlastným posúdením.
- 39 Je potrebné zdôrazniť, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora je rozhodnutie o zrušení výzvy na predloženie ponuky na verejnú zákazku súčasťou „rozhodnutí prijatých verejným obstarávateľom“, vo vzťahu ku ktorému sú členské štáty povinné, podľa článku 1 ods. 1 tretieho pododseku smernice 89/665, stanoviť vo vnútroštátnom práve postupy preskúmania s cieľom zabezpečiť hmotnoprávne pravidlá práva Únie v oblasti verejného obstarávania alebo vnútroštátnych ustanovení, ktorými sa preberajú tieto pravidlá (pozri v tomto zmysle rozsudky HI, EU:C:2002:379, body 53 až 55, ako aj Koppensteiner, C-15/04, EU:C:2005:345, bod 29).

- 40 Keďže sa smernica 89/665 obmedzuje na koordináciu mechanizmov existujúcich v členských štátoch, aby zabezpečila úplné a účinné uplatňovanie smerníc upravujúcich hmotnoprávne pravidlá týkajúce sa verejných zákaziek, výslovne nedefinuje prostriedky preskúmania, ktoré na tieto účely musia členské štáty stanoviť. Následne otázku rozsahu právomocí na súdne preskúmanie vykonávané v rámci postupov preskúmania stanovených v smernici 89/665 treba posúdiť z hľadiska jej účelu, pričom je potrebné zabezpečiť, aby nebola ohrozená jej účinnosť (HI, EU:C:2002:379, body 58 a 59).
- 41 V tomto ohľade je potrebné pripomenúť, že fungovanie systému preskúmania je upravené v článku 1 ods. 1 treťom pododseku smernice 89/665, podľa ktorého členské štáty prijímú, čo sa týka postupov zadávania verejných zákaziek patriacich do rozsahu pôsobenia smernice 2004/18, potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa rozhodnutia prijaté verejnými obstarávateľmi mohli účinne a predovšetkým čo najskôr preskúmať, z dôvodu, že tieto rozhodnutia porušili právo Únie v oblasti verejného obstarávania alebo vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa toto právo transponuje.
- 42 Postupy preskúmania stanovené týmto ustanovením slúžia na zabezpečenie dodržiavania príslušných pravidiel práva Únie, najmä ustanovení smernice 2004/18 alebo vnútroštátnych ustanovení, ktorými sa tieto pravidlá transponujú.
- 43 Je potrebné zdôrazniť, že skúmanie zákonnosti nemôže byť obmedzené na skúmanie povahy rozhodnutí verejných obstarávateľov (pozri v tomto zmysle rozsudok HI, EU:C:2002:379, bod 63).
- 44 Cieľom týchto preskúmaní je preto výkon skúmania zákonnosti a nie skúmanie účelnosti.
- 45 Pri absencii konkrétnych predpisov Únie v tejto oblasti musia byť spôsoby súdneho preskúmania stanovené vnútroštátnymi procesnými pravidlami pri dodržaní zásad ekvivalencie a efektivity (pozri v tomto zmysle rozsudok HI, EU:C:2002:379, bod 68). Vnútroštátny zákonodarca tak môže priznať príslušným vnútroštátnym súdom širšie právomoci na účely preskúmania účelnosti.
- 46 Na štvrtú otázku treba preto odpovedať tak, že právo Únie v oblasti verejného obstarávania a najmä článok 1 ods. 1 tretí pododsek smernice 89/665 sa má vykladať v tom zmysle, že skúmanie stanovené v tomto ustanovení predstavuje skúmanie zákonnosti rozhodnutí prijatých verejnými obstarávateľmi, ktorých cieľom je zabezpečiť dodržiavanie príslušných pravidiel práva Únie alebo vnútroštátnych ustanovení, ktorými sa preberajú tieto pravidlá bez toho, aby bolo toto skúmanie obmedzené na svojvoľné skúmanie povahy rozhodnutí verejných obstarávateľov. V každom prípade to nevylučuje možnosť vnútroštátneho zákonodarcu priznať príslušným vnútroštátnym súdom širšie právomoci na účely preskúmania účelnosti.

O trovách

- 47 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

1. Článok 41 ods. 1 a články 43 a 45 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby sa majú vykladať v tom zmysle, že v prípade, keď nie sú splnené podmienky uplatnenia dôvodov vylúčenia stanovené v tomto článku 45, tento posledný článok nebráni prijatiu rozhodnutia verejným

obstarávateľom odmietnuť zadať zákazku, pre ktorú bola vyhlásená súťaž, a rozhodnutia o tom, že zákazku nezadá s konečnou platnosťou jedinému uchádzačovi, ktorý zostal v súťaži a bol vyhlásený za predbežne úspešného uchádzača.

2. **Právo Únie v oblasti verejného obstarávania a najmä článok 1 ods. 1 tretí pododsek smernice Rady 89/665/EHS z 21. decembra 1989 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa uplatňovania postupov preskúmania v rámci verejného obstarávania tovarov a prác, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2007/66/ES, sa má vykladať v tom zmysle, že skúmanie stanovené v tomto ustanovení predstavuje skúmanie zákonnosti rozhodnutí prijatých verejnými obstarávateľmi, ktorých cieľom je zabezpečiť dodržiavanie príslušných pravidiel práva Únie alebo vnútroštátnych ustanovení, ktorými sa preberajú tieto pravidlá bez toho, aby bolo toto skúmanie obmedzené na svojvoľné skúmanie povahy rozhodnutí verejných obstarávateľov. V každom prípade to nevylučuje možnosť vnútroštátneho zákonodarcu priznať príslušným vnútroštátnym súdom širšie právomoci na účely preskúmania účelnosti.**

Podpisy